

Plan mot diskriminering och kränkande behandling på Centrumskolan

(Förskoleklass, Grundskola och Fritidshem)

INLEDNING

Alla skolor måste ha en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Denna plan mot diskriminering och kränkande behandling gäller Centrumskolan (skolan, förskoleklassen och fritidshemmet) och har utarbetats tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare, i enlighet med de riktlinjer som finns beskrivna. Den inleds med några centrala ord och begrepp i planen.

Planen gäller från

2022-06-21

Planen gäller till

2023-06-20

Ord och begrepp

Främjande - att arbeta med något utan förekommande anledning

Förebyggande - att arbeta med ngt på förekommande anledning

CPS - Collaborative problem solving

BESKRIVNING AV CENTRUMSKOLAN

Centrumskolan är grundskola med årskurserna F-6 och fritidshem. På skolan går runt 410 elever. Rektor är Rikard Samuelsson, biträdande rektor Viveka Karlsson.

CENTRUMSKOLANS VISION

Centrumskolan är en skola där alla är trygga och respekterade. Där utbildas världsmedborgare som möter framtiden med mod, starkt förvissade om att allt de vill och kan är möjligt.

CENTRUMSKOLANS MÅL

- Alla elever kommer till skolan och känner sig där trygga, respekterade och sedda.
- All eventuell form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling åtgärdas skyndsamt.

UTBILDNINGSNÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Barn och elever i våra verksamheter känner trygghet och trivsel. De får det stöd och den stimulans som krävs så att de kan utveckla sina förmågor så långt det är möjligt och så att deras kreativitet, engagemang, nyfikenhet förstärks och utvecklas. Ett fördjupat och dokumenterat analysarbete på alla nivåer leder till slutsatser som ligger till grund för att uppnå detta.

LAGAR och STYRDOKUMENT

Skollagen 1 kap 2 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar såsom människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Skollagen 6 kap, 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Skollagen 14a Kap. 8 § Lagens syfte är att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och den förtydligar skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Läroplanen 1 kap Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla. Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Diskrimineringslagen 3 kap. 16 § och skollagen 14a kap 8 § Skolan ska varje år i samverkan med personal, elever och vårdnadshavare upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling.

DELAKTIGHET OCH FÖRANKRING AV PLANEN

SKOLANS UPPDRAG

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling regleras av skollagen 6 kapitlet och diskrimineringslagen 3:e kap. Skolans uppdrag är att arbeta målinriktat för att motverka och genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att främja och förebygga lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Arbetet sker genom ett fortlöpande arbete i fem steg (undersöka, analysera, åtgärda, följa upp och utvärdera) och är skriftligt dokumenterat.

CENTRUMSKOLANS MÅL RÖRANDE VÄRDEGRUNDSARBETET

Personal och elever på Centrumskolan har kunskap och förståelse om de sju diskrimineringsgrunderna. Kunskapen ger personal och elever förutsättningar till att kunna ta ett aktivt ansvar för allas välbefinnande men också mod att tillsammans ta avstånd och agera om kränkningar och diskrimineringar förekommer.

I vardagen syns detta genom att vi strävar mot att bli ännu bättre på:

- Vi har ett vänligt bemötande mot varandra
- Vi lyssnar på varandra
- Vi hjälper varandra
- Vi lyssnar och respekterar orden nej och sluta

FRÄMJANDE ARBETE

Centrumskolans främjande insatser handlar om att identifiera och stärka positiva förutsättningar för allas lika värde i verksamheten. Arbetet utgår ifrån Lgr. 11 Normer och värden och skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Det främjande arbetet är systematiskt och långsiktigt, riktar sig till alla samt är en naturlig del i det vardagliga arbetet. Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för allas lika värde i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem.

- Prata och definiera rättigheter och skyldigheter.
- Skolan arbetar ämnesövergripande med återkommande teman, fyra teman per läsår som återkommer i progression från f-klass tom åk. 6 (Den s.k. Regnbågen).
- Två av dem, ”Min unika värld” samt ”Ett fenomenalt universum” fokuserar särskilt på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Inom de två temaområden arbetar vi med de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.
- Via den digital arena sker lärande men vi arbetar också dels genom att prata om att kränkande handlingar även sker på nätet och att involvera vårdnadshavarna i detta arbete.
- Alla elever på Centrumskolan ska känna till kränkingsgrunderna.
- Eleverna får komma på ett eget personligt socialt mål som handlar om hur man kan bidra för att öka trivseln i gruppen.

Vi arbetar med följande främjande insatser:

- Schemalagt värdegrundsarbete i form av bl.a. DATE lärmaterial (spsm), Vilja säger NEJ (Marie Bosson Rydell, Eva-Marie Wadman, Lära förlag), Bygg din grupp trygg (Emma Widegren, Natur & kultur), Gnissel i förskoleklassen/klassen 1-3, 4-6 (Linda Palm och ÅsaMia Alteryd, Bonniers förlag)
- Din bror/din syster (årskurs 6)
- Livskunskap (samarbete med Resurscentrum heder, skolsköterska och kurator)
- Regnbågen
- Gemensamma utflykter

FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår, till skillnad från det främjande arbetet, från identifierade riskfaktorer.

Vi arbetar med följande förbyggande arbete:

Rastvärdar uppmärksammar dolda ytor så att eleverna inte kan bli utsatt där

- CPS används som metod vid behov för elever som behöver detta
- Samtal med alla inblandade när något händer
- Pedagogiska måltider
- Rastschema följs
- EHT (elevhälsoteam) träffas 1 gång per vecka.
- Trygghetsteamet består av bitr. rektor, elevkoordinator som löpande hantera kränkningar som anmäls i verktyget DF-respons.
- Trygghetsvandring i augusti-september
- Trivsel och ordningsregler
- Trivselledare

ELEVERNAS DELAKTIGHET

Enligt diskrimineringslagen ska eleverna delta i arbetet med en plan mot kränkande behandling och i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering. Eleverna är delaktiga genom ett reellt inflytande över planen och åtgärder utifrån ålder och mognad. Värdegrundsarbetet ingår i det dagliga arbetet. Eleverna är även delaktiga genom att utforma regler till spel och lekar. Kontinuerligt på elevråd, klassråd, fritidsråd och kompisamtal följs elevernas upplevelse av trygghet och studiero upp.

Fastställande av trivselregler och ordningsregler ska vara klart innan septembers månads slut. Även trygghetsvandring genomförs innan september månads slut.

Varje pedagog arbetar tillsammans med eleverna kring:

- förbereder elevrådet via klassrådet
- följer upp beslutade trivsel och ordningsregler
- aktualiserar planen samt skollagen (kap 6).

VÅRDNADSHAVARNAS DELAKTIGHET

På höstens föräldramöte får vårdnadshavarna information om klassens och skolans fortsatta arbete kring det främjande och förebyggande åtgärderna kring planen. Vid detta möte får vårdnadshavare lämna synpunkter och förslag kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

PERSONALENS DELAKTIGHET

Varje år under maj-juni förs gemensamma diskussioner i personalgruppen som sedan ska leda fram till främjande och förebyggande åtgärder till planen. Planen beslutas på APT i juni. Om något förändras i planen under läsåret skickas informationsbrev hem via rektor. Eleverna tar del av den utarbetade planen och arbetet med den under hela läsåret genom klassråd och elevråd.

UTVÄRDERING

Kontinuerlig uppföljning pågår hela läsåret genom samtal med eleverna. En dokumenterad utvärdering görs en gång per läsår, i april månad för att planen ska kunna tas i juni årligen.

DELAKTIGA I UTVÄRDERINGEN AV FJOLÅRETS PLAN

Rektor, bitr. rektor, personal och elever.

RESULTAT AV UTVÄRDERINGEN AV FJOLÅRETS PLAN

Det prioriterade målet för läsåret 2022/2023 kommer att utvärderas i april/maj 2023.

BESKRIV HUR ÅRETS PLAN SKA UTVÄRDERAS

Utifrån ovanstående mål görs en utvärdering. Som underlag för utvärderingen ligger de uppföljningar som görs genom enkäterna, trygghetsvandringar, CPS-modellen i samtal med alla elever och skriftliga utvärderingar, samt genom arbetet med de främjande insatserna. Trivselenkät som görs i oktober/november samt i april/maj varje läsår utgör också underlag för planen.

ANSVARIG FÖR UTVÄRDERING AV ÅRETS PLAN

Rikard Samuelsson, rektor

ELEVHÄLSA

Består av rektor, bitr. rektor, specialpedagog, skolpsykolog, skolsköterska, elevkoordinator och kurator. Skolan genomför klasskonferenser i syftet att ha ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv samt att den ska utgöra ett stöd för personalen att agera i enlighet med skollag och läroplan för att uppfylla de nationella målen.

FRÅNVARO

På Centrumskolan finns rutiner för frånvaroanmälan. Vid upprepad eller längre frånvaro i de obligatoriska skolformerna ska rektor, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att 5 Skollagen 24 kap 20–22 §§ 6 Notera särskilt rutinen för hur elever med skyddade personuppgifter ska hanteras vid närvarorapportering Information från Växjö kommun 9 frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Efter anmälan får lärare direkt besked om frånvaron och vårdnadshavaren kontaktas samma dag. All frånvaro registreras samma dag på den enhet där eleven är mottagen. All frånvaro utreds och vid betydande ogiltig

frånvaro mer än en månad och där skolplikten därmed inte fullgörs anmäls eleven till utbildningsnämnden, respektive rektor ansvarar för detta. Anmälan till socialtjänsten och Försäkringskassan görs i förekommande fall av bitr rektor eller rektor.